

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 208/23

Luxemburg, 21 december 2023

Arrest van het Hof in zaak C-281/22 | G. K. e.a. (Europees Openbaar Ministerie)

Europees Openbaar Ministerie (EOM): het Hof verduidelijkt welke toetsing de nationale rechter met betrekking tot grensoverschrijdende onderzoeksmaatregelen mag verrichten

Wanneer het EOM een onderzoek verricht in meerdere lidstaten van de Europese Unie, zijn de rechterlijke instanties van de lidstaat van de Europese aanklager die verantwoordelijk is voor het onderzoek, bevoegd om de vaststelling en rechtvaardiging van de onderzoeksmaatregelen te onderzoeken. Rechterlijke toetsing van de onderzoeksmaatregelen in andere lidstaten kan enkel betrekking hebben op de aspecten betreffende de tenuitvoerlegging van deze maatregelen. Indien er sprake is van ernstige inmenging in de rechten van de betrokkene die door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie worden gewaarborgd, moeten de onderzoeksmaatregelen vooraf worden getoetst door een rechter in de lidstaat van de Europese aanklager die verantwoordelijk is voor het onderzoek.

Het EOM is bevoegd tot opsporing en vervolging van strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden. Het EOM bestaat uit een centraal en een decentraal niveau. Het decentrale niveau wordt gevormd door de gedelegeerd Europese aanklagers (GEA), die werkzaam zijn in de lidstaten.

In het onderhavige geval worden meerdere personen vervolgd voor fraude bij de invoer van biodiesel in de Unie. Deze fraude zou voor ongeveer 1 295 000 EUR schade hebben berokkend aan de financiële belangen van de Unie. Het EOM voert een onderzoek uit via een GEA die de zaak in Duitsland behandelt. Ten behoeve van het onderzoek is er een bevel uitgevaardigd tot doorzoeking en inbeslagneming van goederen in Oostenrijk. Aldus heeft de Duitse behandelende GEA de tenuitvoerlegging van deze maatregelen toegewezen aan een Oostenrijkse assisterende GEA.

De beklaagden komen bij de Oostenrijkse rechter op tegen die onderzoeksmaatregelen. Deze rechter heeft besloten om vragen aan het Hof van Justitie voor te leggen, teneinde vast te stellen of hij een volledige toetsing mag verrichten (vergelijkbaar met hetgeen hij bij een zuiver interne kwestie in zijn eigen lidstaat zou doen), dan wel of hij alleen procedurele kwesties met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de grensoverschrijdende onderzoeksmaatregelen mag toetsen.

In zijn arrest antwoordt het Hof dat de toetsing door de assisterende GEA alleen betrekking mag hebben op aspecten inzake de tenuitvoerlegging van de grensoverschrijdende onderzoeksmaatregelen. De vaststelling en de rechtvaardiging van zo'n onderzoeksmaatregel worden immers beheerst door het recht van de lidstaat van de behandelende GEA, terwijl de tenuitvoerlegging van die maatregel wordt beheerst door het recht van de lidstaat van de assisterende GEA.

Wat onderzoeksmaatregelen betreft die ernstige inmengingen in de grondrechten met zich meebrengen, zoals doorzoeking, dient de lidstaat van de behandelende GEA echter in het nationale recht te voorzien in passende en toereikende waarborgen, zoals een **voorafgaande rechterlijke toetsing**, om de wettigheid en de noodzaak van dergelijke maatregelen te waarborgen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst en, indien van toepassing, de samenvatting](#) van het arrest zijn op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎(+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106.

Volg ons!

